

BELEIDSPLAN

2020-2025

Stichting Ismes

Handtekening Voorzitter,

H.W.M. Geurtsen

1. Inleiding en beleidssamenvatting 2020-2025

Een eerste beleidsplan voor de jaren 2017 t/m 2020. Dit tweede beleidsplan – gericht op de voorliggende jaren t/m 2025 – lijkt sterk op dat eerste plan. Dat betekent dat de destijds ingezette koers grotendeels ongewijzigd kan worden voortgezet en dat die koers vandaag de dag nog steeds als de juiste wordt beschouwd.

Voor de organisatie “Stichting Ismes” is dit document essentieel en vitaal.

Essentieel omdat de leidraad voor functioneren van de organisatie hierin is neergelegd en het daarmee handvatten biedt om keuzes te maken, lijnen uit te zetten en plannen te ontwikkelen en te concretiseren. De beleidsuitgangspunten zijn richtinggevend voor álle handelen.

Maar ook omdat het de buitenwereld duidelijk maakt waar Ismes voor staat, en waar niet voor. Die buitenstaanders zijn divers: (toekomstige) cliënten¹, sponsors en donoren, samenwerkingspartners, ziektekostenverzekeraars, verwijzers, “de” samenleving.

Vitaal omdat het een voortschrijdend document zal zijn in die zin, dat het periodiek herzien – bijgesteld - zal worden. Bijgesteld op basis van de opgedane ervaringen en inzichten.

In 2020 gaat Ismes het zevende levensjaar in. In dit beleidsplan zijn de ervaringen verwerkt die in de eerste levensjaren zijn opgedaan.

Belangrijke uitgangspunten zijn:

- Blijvend zal aandacht worden besteed aan het ontwikkelen, onderhouden en vergroten van het netwerk dat een rol kan spelen bij de aanwas van nieuwe cliënten, meer aandacht besteden aan de instroom van nieuwe cliënten.
- De organisatie zal een rol opeisen voor wat betreft de ontwikkeling van herstelgerichtheid: niet alleen de aandacht voor maatschappelijk herstel, maar ook die van persoonlijk herstel zal worden vergroot. Ismes zal in dat verband ook samenwerken met lokale en landelijke netwerken en initiatieven, en met professionele zorginstellingen
- Ismes wil een regisserende rol spelen bij de zogenoemde keukentafelgesprekken, die zijn ingericht als herstelbevorderend overleg. Dat wil zeggen dat ten behoeve van de begeleiding van de cliënt, gebaseerd op diens uitdrukkelijke wensen, door Ismes geregisseerd overleg plaats vindt tussen cliënt, professionals en “herstelmaatjes”.
Het volgende is daarbij essentieel op te merken: De cliënt bepaalt en voert de regie, en is daarvoor ook verantwoordelijk; het herstelmaatje of de vrijwilliger van het loket ondersteunt, en adviseert daarbij zo nodig met betrekking tot het inroepen van professionele ondersteuning. De cliënt is dus ook verantwoordelijk voor het inroepen van eigen ondersteuning. De inzet van alle begeleidingsactiviteiten van Ismes is om samen met de cliënt en zijn eventuele sociale netwerk te komen tot een passende oplossing voor hulpvragen, waarbij steeds wordt uitgegaan van de eigen wensen, kracht en mogelijkheden van de cliënt.
Blijvend blijkt behoefte te bestaan aan zogenoemde “loketten”: juridisch en gericht op de arbeidsmarkt. De werkwijze van het project herstelmaatjes en die van de loketten (arbeidsmarkt en juridisch) hebben een typering van doelstellingen en werkwijzen, kort omschreven in de appendix opgenomen.
- Ismes zal in de loop van de voorliggende beleidsperiode overleg voeren en afspraken maken over rol en financiering met de gemeente 's-Hertogenbosch, charitatieve instellingen, en organisaties die een vergelijkbare of aanpalende rol spelen als die van Ismes.

¹ Cliënt, bezoeker, deelnemer: het blijft lastig om de “klanten” van een Stichting als Ismes te benoemen. In dit verband is dan toch maar gekozen voor “cliënt”.

Doel daarvan is het verkrijgen van financiering, naamsbekendheid, beleidsontwikkeling en deskundigheidsbevordering.

- Voor wat betreft de verschillende activiteiten van Ismes zullen die meer vraag- dan aanbod gestuurd zijn. Initiatieven voor aanbod en uitvoering zullen (primair) worden gezocht bij cliënten.
- Het project “Bibliotheek” zal nader worden uitgewerkt.

Ismes is een organisatie die functioneert door de inzet van – uitsluitend – vrijwilligers en wil dat ook blijven. Een vrijwilligersorganisatie hoeft geen amateuristische organisatie te zijn: Ismes wil nadrukkelijk streven naar professionalisering en tegelijkertijd wegblijven van de wereld van zorgaanbieders. Dit beleidsplan geeft daarvoor de aanzet.

Uitdrukkelijk wordt gesteld dat vrijwilligheid geen vrijblijvendheid betekent. Een tweede belangrijk uitgangspunt is dat wordt uitgegaan van mogelijkheden en niet van ónmogelijkheden.

Praktische informatie, ervaringsverhalen, activiteiten, nieuwe en veel meer is te vinden op de website van Stichting Ismes: www.ismes.nl.

2 Uitwerking

2.1 Doelstelling

Ismes heeft ten doel de herstelgerichte ondersteuning van herstellendeverslaafden en hun naasten te bieden en (op immateriële wijze) te faciliteren, voorlichting te bieden met betrekking tot verslaving met bekendheid en preventie als uitgangspunt.

Realisatie van die doelstelling vindt plaats door:

- Cliënten in herstel en hun naasten een ontmoetingsplaats te bieden waar zij beschermd en in vertrouwen kunnen spreken met lotgenoten, adviezen en ervaringen kunnen uitwisselen en hun verhaal kwijt kunnen. Waar zij ook de draad van hun leven kunnen oppakken, orde op zaken kunnen brengen, hun praktische zaken kunnen regelen, sociale en materiele vaardigheden kunnen ontwikkelen en structuur aan kunnen brengen in hun leven. En tenslotte een zinvolle invulling te geven aan hun bestaan, dit binnen de bestaande mogelijkheden en beperkingen.
- Activiteiten te ontplooiën met betrekking tot voorlichting en preventie en op het doorbreken van taboe en stigma. Ismes biedt verslavingsvoorlichting op scholen. Hoewel “voorlichting en preventie” niet direct aansluiten bij de herstelactiviteiten van Ismes wordt hieraan toch aandacht gegeven omdat Ismes beschikt over deskundigheid en ervaringskennis op deze terreinen.

Ismes richt zich niet op behandeling van de verslaving zelf.

Ismes kent geen winstdoelstelling.

2.2 Doelgroep

De cliënt van Ismes is de verslaafde die gemotiveerd en vastbesloten is het in gang gezette herstel van verslaving voort te zetten, ongeacht de route die hij of zij daarvoor kiest.

Verder behoort ook de naaste van de verslaafde tot de doelgroep. Voor dat laatste is gekozen omdat die naaste zich vaak onbegrepen, alleenstaand voelt of met de situatie geen raad weet.

Er vindt op geen enkel criterium selectie van cliënten plaats.

2.3 Activiteitsaanbod

Ismes biedt cliënten de volgende activiteiten, dat wil zeggen organiseert en faciliteert die door ruimten beschikbaar te stellen, aan de activiteiten bekendheid te geven en deskundigheid beschikbaar te stellen:

- Ontmoetingsplaats en ondersteuning; organisatie van meetings, opzet van een systeem van “herstelmaatjes”, ontspanningsactiviteiten, opzet, inrichting en instandhouding van een sociale ontmoetingsplek, waardoor ook het sociale netwerk wordt gestimuleerd;
- Verwijzingsfunctie (waaronder contacten met professionals van samenwerkende partners)
- Activiteiten (individueel en in groepsverband), gericht op resocialisatie en met betrekking tot onder meer maatschappelijke, juridische, financiële, en justitiële zaken, tijdsbesteding en het verwerven van betaalde arbeid of het vinden van een opleidingsroute;
- Voorlichting en preventie; informatieverschaffing (waaronder bibliotheek, dataverschaffing, lezingen, voorlichting). Inrichting, bemanning en onderhoud van een Juridisch Loket en een Arbeidsmarkt Loket. Preventieactiviteiten vinden onder meer plaats tijdens voorlichtingsbijeenkomsten in middelbare scholen, waar ervaringsdeskundigen van Ismes onder meer hun levensverhaal vertellen en algemene informatie geven over “verslaving”.

Ismes zal zich – ook in de toekomst – zoals gezegd niet richten op behandeling van verslaving. Wel zal de mogelijkheid worden geboden om verwijzers en behandelaars binnen Ismes contacten te laten hebben met verslaafden, bijvoorbeeld in verband met intake, verwijzing of evaluatie. Meer in het algemeen zal Ismes zich gaandeweg ontwikkelen tot een ontmoetingsplaats: samenwerkingspartners van Ismes kunnen contacten leggen met cliënten van Ismes (politie, justitie, schuldhulpverlening, jeugdzorg, scholen, huisartsen, re-integratiebureau 's, UWV, sociale diensten, e.a.).

2.4 Financiën

Instellingen als Ismes ervaren hun mogelijkheden om inkomen te verwerven als beperkt. Dat geldt zeker de inkomsten die voor de exploitatie (huisvesting, e.d.) worden ingezet.

De gemeente 's-Hertogenbosch heeft vanaf 2016 gezorgd voor een structurele subsidie voor de exploitatie van het Ismes Huis.

Ismes verwacht inkomen te verwerven uit particuliere bijdragen, bijdragen, van bedrijven, van particulieren, van overheden en van stichtingen met ideële doelstellingen.

Van de cliënt wordt geen eigen financiële bijdrage/contributie verlangd, anders dan – naar vermogen – bijdragen voor koffie en thee, en bijdragen aan de kosten van cursussen, trainingen en lezingen.

2.5 Huisvesting

Voor een instelling als Ismes is passende en veilige huisvesting van essentieel belang. Het huis vormt het onderkomen van vele van de activiteiten en het onderkomen levert een belangrijke bijdrage aan het welslagen van activiteiten. Het huidige pand aan de Brede Haven in 's-Hertogenbosch voldoet aan de eisen voor de komende jaren.

2.6 Organisatiestructuur en bezetting

Ismes is een organisatie die nu en in de toekomst zal worden gerund door vrijwilligers die ervaren zijn op het terrein van verslaving (verslaafden en de naasten van verslaafden). Dat geldt zowel voor het bestuur als voor de vrijwilligers.

Een organisatie die is gebaseerd op de inzet van vrijwilligers stelt bijzondere eisen aan die organisatie.

Het motto daarbij is steeds: *vrijwillig, maar niet vrijblijvend*.

Alleen als dát motto wordt gevolgd zal de individuele verantwoordelijkheid en belangstelling, en daarmee de betrokkenheid, vastgehouden kunnen worden.

Gekozen wordt voor een bestuur dat bestaat uit maximaal – en bij voorkeur - vijf leden, die een collegiale verantwoordelijkheid dragen:

- Voorzitter
- Secretaris, tevens vicevoorzitter
- Penningmeester

Deze drie posities zijn statutair vastgelegd.

- Twee bestuursleden met een nader te bepalen portefeuille.

Het Bestuur kiest uit zijn midden een lid dat verantwoordelijk is voor de dagelijkse bedrijfsvoering, inclusief het vrijwilligersbeleid, van Ismes.

Het bestuur stelt jaarlijks zowel een jaarplan als een jaarverslag op.

Er wordt niet gekozen voor een “bestuur op afstand”, maar voor een actief bestuur dat zich ook bezig zal houden met operationele taken. Uitgangspunt daarbij is uitdrukkelijk dat degene die een probleem, vraagstuk of thema te berde brengt, ook verantwoordelijk is voor de in het bestuur afgesproken afhandeling en uitvoering.

De Probleemformuleerder is tevens Probleemeigenaar en Probleemoplosser en daarmee verantwoordelijk voor uitvoering (in voorkomende gevallen door vrijwilligers gerealiseerd). Er kunnen werkgroepen worden samengesteld die een beleidspunt verder ontwikkelen.

De coördinatie (inclusief voortgangsbewaking) en de verantwoordelijkheid van activiteiten van vrijwilligers ligt altijd in handen van het bestuur (respectievelijk: van een bestuurslid).

De grenzen tussen de activiteiten van de verschillende werkgroepen zijn niet altijd haarscherp, zodat afstemming (op bestuurlijk niveau) moet worden gewaarborgd.

Bestuursleden en vrijwilligers zijn onbezoldigd en komen, als de financiële situatie dat toestaat, desgewenst in aanmerking voor een vergoeding van onkosten.

Deze organisatiestructuur zal jaarlijks worden geëvalueerd door het Bestuur.

2.7 Kwaliteit, kwaliteitszorg, kwaliteitsborging

Om een aantal redenen wenst Ismes uitdrukkelijke aandacht te besteden aan het onderwerp Kwaliteit en de borging van kwaliteit:

- Cliënten en vrijwilligers hebben recht op kwalitatief goede begeleiding en herstelbegeleiding, afgestemd op het aanbod van Ismes;
- Het bieden van kwaliteit is essentieel om als volwaardige gesprekspartner te kunnen dienen en de samenleving duidelijk te maken dat Ismes recht van bestaan heeft. Het gaat daarbij om een breed scala aan partners waarmee Ismes wenst samen te werken (zie hierna: de paragraaf Samenwerkingspartners);
- Kwaliteit, geënt op geformuleerde criteria en daaraan ook getoetst, is voorwaarde om te worden opgenomen in de keten van erkende zorgverschaffers en daardoor de mogelijkheid te hebben om gelden te verwerven die daarmee samenhangen. Statistische, wetenschappelijke, dataverwerking zal daaraan mede ten grondslag liggen;
- Gemeten kwaliteit, indien mogelijk resulterend in (bijdragen aan) publicaties, vormt een goede basis voor voorlichting, preventie en naamsbekendheid.

2.8 Samenwerkingspartners

Ismes opereert alles behalve solistisch in de wereld van herstel en herstelondersteuning en wenst toenemende samenwerking aan te gaan met tal van personen en instanties die er toe kunnen bijdragen om de doelstellingen te realiseren.

Ismes gaat samenwerking aan met personen en organisaties die de uitgangspunten van Ismes delen/onderschrijven.

De komende periode zal ook worden besteed voor het opzetten en actueel-houden van een relatiebestand.

Zorginhoudelijk zal de samenwerking worden aangegaan met op verslaving gerichte klinieken in binnen en buitenland. Daarnaast wordt samengewerkt met klinieken die op verslavingszorg zijn gericht, PAAZ-afdelingen van ziekenhuizen, instellingen van GGZ, huisartsen en hun praktijkondersteuners, psychologen, medisch specialisten (waar onder psychiaters), en anderen. Inhoudelijke samenwerking wordt – met het oog op preventie zowel als op het terrein van herstelbegeleiding – ook gezocht met scholen, buurthuizen, Jeugdzorg, instellingen van sociaal-culturele dienstverlening, e.d. en met zelfhulpgroepen.

Op het gebied van opleidingen ten behoeve van de verdere ontwikkeling van herstelondersteunende begeleiding zal samenwerking worden gezocht met opleidingsinstituten.

Op het terrein van sociale integratie zal de samenwerking worden gezocht met personen en instanties op het terrein van justitie, politie, re-integratie, schuldhulpverlening, UWV, sociale diensten, en dergelijke. Met betrekking tot subsidies en fondsen wordt samenwerking aangegaan met (vermogende) particulieren, ziektekostenverzekeraars, bedrijfsleven, notariaten, overheden en charitatieve instellingen of organisaties.

2.9 Herstel

Stichting Ismes richt zich op herstel, een veelbesproken begrip dat – blijkens de ervaring – verwarring op kan leveren. Daarom wil Ismes een werkdefinitie in deze beleidsnota opnemen.

“Herstel is een veranderingsproces waardoor mensen hun gezondheid en welzijn verbeteren, een zelfsturend leven leiden, en ernaar streven om hun volledige capaciteiten aan te boren.”

Herstel is oplossingsgericht, en niet probleemgericht.

2.10 Tenslotte

Het Bestuur kan dit beleidsplan tussentijds aanpassen.

“Traag, maar gestaag”. Zo werd de start van Ismes destijds getypeerd.

In dit beleidsplan wordt geschetst dat het vervolg zal worden gekenmerkt door: *“Veel, maar niet tegelijk”*.

Het vertrouwen bestaat dat door de hier geschetste weg het belang van de herstellende verslaafden en hun naasten het best wordt gediend.

Actief, betrokken, extravert en aan de weg timmerend.

*** **

2. Appendix

Project “Persoonlijk Ondersteuner” en de loketten Juridisch en Arbeidsmarkt werken samen en zijn gericht op herstel op maatschappelijk en persoonlijk terrein.

De grenzen tussen de aard van de problemen van cliënten zijn niet altijd haarscherp en lopen vaak in elkaar over: persoonlijk herstel wordt in de weg gestaan door financiële problemen, een conflict met een werkgever kent aspecten van juridische aard en hebben met aspecten van arbeidsmarkt van doen. En zo verder. De aard van de gewenste ondersteuning door Ismes is dus ook aan verandering onderhevig, soms om meerdere terreinen tegelijk.

Coördinatie, overleg en verwijzing moeten dus geborgd zijn. Een belangrijke rol is daarbij weggelegd voor de vrijwilliger die zich daarmee belast en ook een back-up is voor de “Persoonlijk ondersteuner”.

Kort samengevat de typering van het project “Persoonlijk Ondersteuner”, van het juridisch loket en het arbeidsmarkt Loket:

Persoonlijk Ondersteuner

Ervaringswerkers ondersteunen cliënten op het terrein van maatschappelijk en persoonlijk herstel, en wijzen door naar externe instanties of één van de beide loketten van Ismes.

Te denken valt aan ondersteuning bij het omgaan met problemen in het dagelijks leven, relatieproblemen (partner, ouders, kinderen, familie en vrienden), zingevingsvraagstukken, omgang met eenzaamheid of verveling, de verwerking van ingrijpende gebeurtenissen, financiële problemen, huurvraagstukken of huisvestingsvragen, of kwesties rond werk, scholing en inkomen.

Juridisch Loket

1. Nagaan welke (wetmatige, juridische en/of financiële) verplichtingen tijdens de periode van verslaving zijn aangegaan, maar niet of slechts gedeeltelijk zijn nagekomen. Inventariseren welke problemen daaruit zijn voortgekomen en inventariseren en concretiseren welke stappen kunnen worden ondernomen. Daarbij valt te denken aan de volgende zaken:
 - 1.1. Het opnieuw verkrijgen van inzicht in de eigen financiële aangelegenheden; bij aanvragen WSNP in geval van sanering van schulden
 - 1.2. Het ontwikkelen en uitvoeren van een plan van aanpak wanneer niet voldaan kan worden aan betalingsverplichtingen en/of wanneer een incassobureau of deurwaarder jegens cliënt is ingeschakeld
 - 1.3. Wanneer in een civiele zaak een oproep is ontvangen van de rechtbank
 - 1.4. Wanneer problemen zijn ontstaan met een werkgever en juridische ondersteuning is gewenst, bijvoorbeeld in geval van een ontslagvergoeding
 - 1.5. De behandeling van aanvragen Bewindschap of Mentorschap
2. Het – namens de cliënt en mede op basis van diens getekende machtiging – voeren van corresponderen

NB: Strafrechtelijke kwesties worden niet door Ismes begeleid en cliënten die daarmee te maken hebben of krijgen worden doorverwezen.

Arbeidsmarkt Loket

1. Met cliënten inventariseren of zij voldoende zijn gevorderd in hun herstelproces om met succes een parttime of fulltime betaalde baan te vervullen, en zo ja:
 - 1.1. Of zij die baan kunnen vervullen in een vergelijkbare functie als voorheen

- 1.2. Of zij een baan kunnen vervullen in een andere functie dan voorheen
- 1.3. Of scholing/opleiding noodzakelijk is voor het (opnieuw) vervullen van een betaalde baan
2. Met cliënten inventariseren of zij voldoende zijn gevorderd in hun herstelproces om met succes een vrijwilligersbaan te vervullen, en zo ja:
 - 2.1. Of zij voor die vrijwilligersfunctie een scholing/opleiding kunnen of moeten volgen
3. Met cliënten die nog niet voldoende gevorderd lijken te zijn in hun proces van herstel een route inventariseren die leidt tot verder herstel, het doen van suggesties daarvoor en het uitzetten van een tijdpad
4. Met cliënten die op zoek willen naar een (parttime of fulltime, betaalde of onbetaalde) werkring inventariseren welke vaardigheden moeten worden ontwikkelend of verbeterd om dat succesvol te doen. Daarbij valt te denken aan vraagstukken als:
 - Ben ik er al aan toe om (weer) aan het werk te gaan? Welk soort werk past nu het beste bij me? Is het verstandig om een opleiding te gaan volgen? Welke? Waar haal ik de moed vandaan om weer verder te gaan met het vinden van een baan?
 - Hoe stel ik mijn cv op een goede manier op? Hoe ga ik om met een gat in mijn cv; ik heb een tijd geen werk gehad en wat nu? Praat ik wel, of juist niet, over mijn verslavingsverleden?
 - Hoe schrijf ik de succesvolle sollicitatiebrief?
 - Waar en hoe kan ik vacatures vinden die bij me passen? Hoe benader ik de arbeidsmarkt?
 - Hoe kan ik mijn netwerk gebruiken en wie of wat is mijn netwerk? Hoe leg ik contacten die hiervoor belangrijk zijn (gesprekken, telefoontjes, internet, UWV)?
 - Hoe zit het met m'n uitkering, de sollicitatieplicht, en dergelijke?
 - Hoe presenteer ik me als een goede sollicitant? Hoe val ik op tussen al die andere sollicitanten?
 - Hoe maak ik duidelijk wat je van een herstellende wel (en misschien ook niet) kunt verwachten?

In samenspraak met de cliënt worden dergelijke vraagstukken behandeld, worden vragen beantwoord en acties ondernomen (oefenen, begeleiden).
5. Cliënten begeleiden bij gesprekken die samenhangen met arbeid/werk met UWV (verzekeringsarts, arbeidsdeskundige), werkgever, sociale dienst, en anderen, één en ander in Den Bosch en omgeving. Het gaat daarbij óók om vragen die samenhangen met het verkrijgen of behouden van een salaris of een uitkering die noodzakelijk is om geheel of gedeeltelijk in het eigen levensonderhoud te voorzien.
6. Het – namens de cliënt en mede op basis van diens getekende machtiging – voeren van corresponderen (met betrekking tot arbeid) met werkgever, UWV (*“Bezwaar en Beroep”*), gemeente, rechtbank, en anderen.
7. Het leggen en onderhouden van contacten met (potentiële) werkgevers teneinde plaatsingsmogelijkheden te onderzoeken en/of te bepleiten.

Voor beide loketten geldt:

- 1 Overleg voeren/afstemmen met de overige ondersteunende vrijwilligers van Ismes.
- 2 Het verwerven van sponsorgelden, verband houdend met het loket.